

การถอดองค์ความรู้ของ Smart Farmer ต้นแบบ Smart Farmer ต้นแบบ สาขา ด้านการแปรรูป

องค์ความรู้ เรื่อง การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
(น้ำตาลอ้อย ไชร์ปอ้อย มะม่วงหาวมะนาวโห่เชื่อม
เคลมง ตำลึงผง สบู่ฟักข้าว ฯลฯ)

เจ้าของความรู้ชื่อ นายวัชรพงศ์ ระย้าอ้อย

ตำแหน่ง เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ต้นแบบ ประจำปี ๒๕๖๔

สังกัด เกษตรกรหมู่ที่ ๓ ตำบลยางม่วง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

วันที่บันทึกความรู้ ถอดองค์ความรู้ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรียบเรียงข้อมูลโดย กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

1. ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบอาชีพการเกษตร ของ Smart Farmer ต้นแบบ

1.1 การใช้นวัตกรรม หรือ เทคโนโลยีการผลิต หรือ มีการปรับปรุงวิธีการผลิตอะไร

นายวัชรพงศ์ ระย้าอ้อย กล่าวว่า การทำการเกษตรของไร่รัชฎากาญจน์ จะเป็นการทำการเกษตรแบบทำน้อยได้มาก คือจะมีการปลูกพืชหลากหลายชนิด แต่ปลูกจำนวนไม่มาก เน้นการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคโนโลยีด้านพลังงาน โดยการใช้โซลาร์เซลล์สำหรับระบบให้น้ำในแปลงเพาะปลูก ทำให้ประหยัดแรงงาน และสามารถควบคุมการให้น้ำได้เป็นอย่างดี

1.2 การนำนวัตกรรม หรือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มาใช้ในกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างไร

การนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี มาใช้ในการกระบวนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้า และยืดอายุสินค้า เช่น การแปรรูปตำลึงเป็นตำลึงผง ตำลึงเป็นพืชที่นิยมรับประทานเฉพาะส่วนยอดและที่เป็นใบอ่อน ซึ่งเป็นส่วนที่มีกรดสูง ถ้ารับประทานมากเกินไปจะก่อให้เกิดความเสี่ยงเป็นโรคต่าง ๆ ได้ แต่การแปรรูปตำลึงเป็นตำลึงผง จะใช้ใบตำลึงทั้งหมดยกเว้นส่วนยอด ปกติยอดตำลึงในตลาดทั่วไป จะขายในราคา 10-20 บาทต่อกิโล แต่ถ้าแปรรูปเป็นตำลึงผงแล้วสามารถจำหน่ายได้ในราคากระปุกละ 300 บาท ขนาดบรรจุ 30-35 กรัม และนอกจากนี้ยังสามารถเก็บไว้ได้นาน ส่งไปจำหน่ายยังสถานที่อื่น ๆ ได้ และพกพาสะดวกอีกด้วย

1.3 ด้านการบริหารจัดการ ที่โดดเด่นหรือแตกต่างจากเกษตรกรท่านอื่น

- 1) กระบวนการผลิต : มีการปลูกพืชผสมผสาน ซึ่งแต่ละชนิดก็ปลูกจำนวนไม่มาก เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน
- 2) การจัดการผลผลิต : มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเกือบทุกชนิดที่มีการปลูก ได้แก่ น้ำตาลอ้อย ไชร์ปอ้อย มะม่วงหาวมะนาวโห่เชื่อม เคลมง ตำลึงผง สบู่ฟักข้าว น้ำอัญชันสกัด ชาอัญชัน เน้นการแปรรูปเพื่อให้ผลผลิตสามารถมีอายุการเก็บรักษานานขึ้น สะดวกต่อการขนส่งและการพกพา
- 3) การจัดการด้านการตลาด : มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ facebook Line Shopee Lazada ออกบูธจำหน่ายสินค้าที่หน่วยงานราชการ/เอกชนจัดขึ้น และเครือข่าย Young Smart Farmer

1.4 การแสวงหาองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และการเชื่อมโยงเครือข่าย

เนื่องจากจบการศึกษาด้านไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และมีความรู้ด้านจุลชีววิทยา จึงเป็นคนชอบทดลอง ทดสอบ หาวิธีการใหม่ ๆ สำหรับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ลดกระบวนการผลิตให้มีระยะเวลาสั้นลง เช่น การสกัด แอลกอฮอล์จากพืช มีการสร้างเครื่องมือ เครื่องจักรกล สำหรับใช้เอง

2. การขยายผลความสำเร็จของตนเองไปสู่ชุมชน มีวิธีการ/รูปแบบอย่างไร และเกิดผลสำเร็จอย่างไรบ้าง

นำความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ ไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรที่สนใจ โดยหาวิธีการที่ง่ายต่อการปฏิบัติ ลดขั้นตอน ที่ยุ่งยาก ทุกคนสามารถทำได้ เกษตรกรที่นำไปปฏิบัติสามารถสร้างรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. เจตนารมณ์ในการประกอบอาชีพการเกษตร

ต้องการเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร ให้มีความรู้ด้านการผลิตและการแปรรูป เพื่อพัฒนา องค์ความรู้ด้านการเกษตร สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพและสร้างรายได้ให้กับครอบครัว มีการรวมกลุ่มกันเพื่อ ปลุกพืชและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

4. ที่มาของข้อมูล (ผู้ถอดองค์ความรู้)

บันทึกความรู้ ชื่อ – นามสกุล นางประภาพรณ สุนทรวิภาต ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
รับผิดชอบงาน เกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer อำเภอท่ามะกา
สังกัด สำนักงานเกษตรอำเภอท่ามะกา สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี
ติดต่อได้ที่ สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา (ย้ายไปรักษาการเกษตรอำเภอห้วยกระเจา)